Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
JULIANE KOKOTT
της 22ας Μαΐου 2025 [1]

Υπόθεση C-219/25 PPU [Kamekris] [i]

Ministère public (εισαγγελική αρχή, Γαλλία)
κατά
KN

[αίτηση του cour d'appel de Montpellier (εφετείου Μονπελιέ, Γαλλία)
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Προδικαστική παραπομπή – Επείγουσα προδικαστική διαδικασία – Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις – Έκδοση προς τρίτο κράτος με σκοπό την έκτιση στερητικής της ελευθερίας ποινής – Αναγνώριση της απόφασης δικαστηρίου άλλου κράτους μέλους σχετικά με την αίτηση εκδόσεως – Ιθαγένεια της Ένωσης – Ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων – Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων – Σοβαρός κίνδυνος υποβολής σε βασανιστήρια ή άλλη απάνθρωπη ή εξευτελιστική ποινή ή μεταχείριση – Αποτελεσματική ένδικη προστασία – Δίκαιη δίκη»

I. Εισαγωγή

1. Δεσμεύεται το δικαστήριο κράτους μέλους (εν προκειμένω της Γαλλίας), όταν αποφαίνεται επί της εκδόσεως πολίτη της Ένωσης, υπηκόου άλλου κράτους μέλους (εν προκειμένω, της Ελλάδας), προς τρίτο κράτος (εν προκειμένω στη Γεωργία) με σκοπό την έκτιση στερητικής της ελευθερίας ποινής στο κράτος αυτό, από την απόφαση του δικαστηρίου άλλου κράτους μέλους (εν προκειμένω του Βελγίου) επί της ίδιας αιτήσεως εκδόσεως; Αυτό είναι το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί εν προκειμένω.

[1] Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γερμανική.

[i] Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

II. Το νομικό πλαίσιο

A. Σχετικές διατάξεις του διεθνούς δικαίου

2. Το άρθρο 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Εκδόσεως, η οποία υπεγράφη στο Παρίσι στις 13 Δεκεμβρίου 1957 (στο εξής: Ευρωπαϊκή Σύμβαση Εκδόσεως), ορίζει τα εξής:

«Τα [σ]υμβαλλόμενα [μ]έρη αναλαμβάνουσι την υποχρέωσιν αμοιβαίας αποδόσεως, συμφώνως προς τους κανόνας και υπό τους όρους τους καθοριζομένους εν τοις επομένοις άρθροις ατόμων καταδιωκομένων δι' εγκλήματα ή καταζητουμένων επί τω σκοπώ εκτίσεως ποινής ή εφαρμογής μέτρου ασφαλείας, υπό των δικαστικών [α]ρχών του αιτούντος [μ]έρους.»

3. Στη Γαλλία, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Εκδόσεως τέθηκε σε ισχύ στις 11 Μαΐου 1986, στη Γεωργία στις 13 Σεπτεμβρίου 2001 και στην Ελλάδα στις 27 Αυγούστου 1961. Η Γαλλία επιφυλάχθηκε (σύμφωνα με το άρθρο 26, παράγραφος 1, της Συμβάσεως) να αρνηθεί την έκδοση εάν έχει εκδοθεί καταδικαστική απόφαση στο πλαίσιο ένδικης διαδικασίας κατά την οποία δεν διασφαλίζονται οι θεμελιώδεις δικονομικές εγγυήσεις και τα δικαιώματα υπεράσπισης ή εάν η έκδοση ενδέχεται να έχει ιδιαίτερα σοβαρές συνέπειες για τον εκζητούμενο. Η Ελλάδα επιφυλάχθηκε, μεταξύ άλλων, του δικαιώματός της να μην εκδίδει τους ιδίους υπηκόους[2].

B. Το δίκαιο της Ένωσης

1. Η Συνθήκη ΛΕΕ

4. Το άρθρο 67 ΣΛΕΕ περιγράφει τους στόχους του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Το άρθρο 67, παράγραφος 3, μνημονεύει την αμοιβαία αναγνώριση των ποινικών αποφάσεων:

«Η Ένωση καταβάλλει προσπάθεια για να εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο ασφάλειας με τη θέσπιση μέτρων πρόληψης και καταπολέμησης της εγκληματικότητας, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, μέτρων συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ αστυνομικών και δικαστικών αρχών και των λοιπών αρμοδίων αρχών καθώς και με την αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις και, εάν χρειάζεται, την προσέγγιση των ποινικών νομοθεσιών.»

5. Οι ρυθμιστικές αρμοδιότητες της Ένωσης στον τομέα της συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις αποτελούν το αντικείμενο του άρθρου 82 ΣΛΕΕ:

«1. Η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις στην Ένωση θεμελιώνεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών και περιλαμβάνει την προσέγγιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών στους τομείς που προβλέπονται στην παράγραφο 2 και στο άρθρο 83.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα που αφορούν:

[2] https://www.coe.int/en/web/conventions.

α) τον καθορισμό κανόνων και διαδικασιών για να εξασφαλίζεται η αναγνώριση, σε ολόκληρη την Ένωση, όλων των τύπων δικαστικών αποφάσεων και διαταγών,

β) […]

δ) τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των δικαστικών ή άλλων ισοδύναμων αρχών των κρατών μελών κατά την άσκηση ποινικών διώξεων και την εκτέλεση των αποφάσεων.

2. Κατά τον βαθμό που είναι απαραίτητο για να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών καθώς και η αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις που έχουν διασυνοριακές διαστάσεις, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μέσω οδηγιών, μπορούν να θεσπίζουν ελάχιστους κανόνες. Στους ελάχιστους αυτούς κανόνες συνεκτιμώνται οι διαφορές μεταξύ των νομικών συστημάτων και παραδόσεων των κρατών μελών.

Οι ελάχιστοι αυτοί κανόνες αφορούν:

α) το αμοιβαίως παραδεκτό των αποδείξεων μεταξύ των κρατών μελών,

β) τα δικαιώματα των προσώπων στην ποινική διαδικασία,

γ) τα δικαιώματα των θυμάτων της εγκληματικότητας,

δ) άλλα ειδικότερα στοιχεία της ποινικής διαδικασίας, τα οποία θα έχουν προηγουμένως προσδιορισθεί από το Συμβούλιο με απόφαση. Για την έκδοση της απόφασης αυτής, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η θέσπιση των ελάχιστων κανόνων που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να εισάγουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας των προσώπων.»

2. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

6. Το άρθρο 19, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχει προστασία σε περίπτωση εκδόσεως:

«Κανείς δεν μπορεί να απομακρυνθεί, να απελαθεί ή να εκδοθεί προς κράτος όπου διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να του επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθεί σε βασανιστήρια ή άλλη απάνθρωπη ή εξευτελιστική ποινή ή μεταχείριση.»

7. Το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη:

«Κάθε πρόσωπο του οποίου παραβιάστηκαν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που διασφαλίζονται από το δίκαιο της Ένωσης έχει δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, τηρουμένων των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να δικασθεί η υπόθεσή του δίκαια, δημόσια και εντός εύλογης προθεσμίας, από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως. Κάθε πρόσωπο έχει τη δυνατότητα να συμβουλεύεται δικηγόρο και να του αναθέτει την υπεράσπιση και εκπροσώπησή του.

[…]»

Γ. Το γαλλικό δίκαιο

8. Σύμφωνα με το άρθρο 696-4, παράγραφος 1, του code de procédure pénale (κώδικα ποινικής δικονομίας), η έκδοση δεν επιτρέπεται αν ο εκζητούμενος ήταν Γάλλος υπήκοος κατά τον χρόνο της αξιόποινης πράξης.

III. Τα πραγματικά περιστατικά και η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως

9. Ο KN είναι Γεωργιανός και Έλληνας υπήκοος. Το 2011 τα γεωργιανά δικαστήρια τον καταδίκασαν ερήμην σε ισόβια κάθειρξη για την παραγγελία μιας (τελικώς μη τετελεσμένης) δολοφονίας το 2008 και το 2009 προς τον σκοπό συγκάλυψης άλλων αξιόποινων πράξεων και για την τέλεση εγκλημάτων με όπλα και ναρκωτικά στο πλαίσιο οργανωμένου εγκλήματος.

10. Στις 4 Οκτωβρίου 2021 ο KN είχε συλληφθεί προσωρινά στο Βέλγιο διότι οι γεωργιανές αρχές τον είχαν καταχωρίσει στην Ιντερπόλ με σκοπό τη σύλληψή του (η λεγόμενη «ερυθρά αγγελία»). Αφού αρχικώς τέθηκε υπό κράτηση με σκοπό την έκδοσή του, στις 29 Οκτωβρίου 2021 τέθηκε υπό δικαστική επιτήρηση.

11. Στις 20 Ιανουαρίου 2025 ο KN συνελήφθη στη Γαλλία βάσει της ίδιας καταχώρισης. Κατόπιν τούτου, οι γεωργιανές αρχές ζήτησαν και στη Γαλλία επισήμως την έκδοσή του βάσει της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Εκδόσεως.

12. Η διαδικασία εκδόσεως ενώπιον των βελγικών δικαστηρίων δεν είχε περατωθεί ακόμη κατά τον χρόνο της σύλληψής του στη Γαλλία, ωστόσο, με απόφαση της 19ης Φεβρουαρίου 2025, το cour d'appel de Bruxelles (εφετείο Βρυξελλών, Βέλγιο) απέρριψε την αίτηση εκδόσεως που απηύθυνε στο Βέλγιο η Γεωργία. Σύμφωνα με την απόφαση, δεν μπορεί να διασφαλισθεί επαρκώς ότι ο KN δεν κινδυνεύει στην Γεωργία με κατάφωρη αρνησιδικία ή με βασανιστήρια ή άλλη απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση.

13. Το αιτούν δικαστήριο, ήτοι το cour d'appel de Montpellier (εφετείο Μονπελιέ, Γαλλία), καλείται πλέον να αποφανθεί επί της αιτήσεως εκδόσεως που απευθύνθηκε στη Γαλλία. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, τόσο η εισαγγελική αρχή όσο και ο KN ζητούν την απόρριψη της αιτήσεως εκδόσεως, σε συμφωνία με την απόφαση του βελγικού δικαστηρίου.

14. Το αιτούν δικαστήριο ερωτά το Δικαστήριο αν δεσμεύεται από την απόφαση του βελγικού δικαστηρίου:

Έχουν τα άρθρα 67, παράγραφος 3, και 82, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 19 και 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, την έννοια ότι ένα κράτος μέλος υποχρεούται να αρνηθεί την εκτέλεση αιτήσεως εκδόσεως πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τρίτο κράτος σε περίπτωση που άλλο κράτος μέλος έχει προηγουμένως αρνηθεί την εκτέλεση της ίδιας αιτήσεως εκδόσεως, για τον λόγο ότι η παράδοση του ενδιαφερομένου ενδέχεται να θίξει το θεμελιώδες δικαίωμα μη υποβολής σε βασανιστήρια ή σε απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 19 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

15. Επιπλέον, το αιτούν δικαστήριο ζήτησε την εφαρμογή της επείγουσας προδικαστικής διαδικασίας του άρθρου 107 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.

16. Στις 3 Απριλίου 2025 το τρίτο τμήμα του Δικαστηρίου αποφάσισε να υπαγάγει την υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στην επείγουσα προδικαστική διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 23α του Οργανισμού του Δικαστηρίου και τα άρθρα 107 επ. του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου. Στη συνέχεια, ο ΚΝ, η Γαλλική Δημοκρατία και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέθεσαν γραπτές παρατηρήσεις. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 8ης Μαΐου 2025, εκτός από τους διαδίκους αυτούς, συμμετείχαν επίσης και η Τσεχική Δημοκρατία και η Γερμανία.

IV. Νομική εκτίμηση

17. Σε περίπτωση που το Δικαστήριο θα έπρεπε να απαντήσει στην αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, η απάντηση είναι, κατά τη γνώμη μου, προφανής: Ούτε το άρθρο 67, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ ούτε το άρθρο 82, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ υποχρεώνουν δικαστήριο κράτους μέλους να αναγνωρίσει απόφαση δικαστηρίου άλλου κράτους μέλους να μην εκδώσει υπήκοο τρίτου κράτους μέλους προς τρίτο κράτος με σκοπό την έκτιση στερητικής της ελευθερίας ποινής στο κράτος αυτό, λόγω του κινδύνου παράβασης των άρθρων 19 και 47 του Χάρτη, με την έννοια ότι το πρώτο δικαστήριο θα έπρεπε και αυτό επίσης να αρνηθεί την έκδοση χωρίς να προβεί σε δική του εξέταση. Στο μέτρο που εφαρμόζεται το δίκαιο της Ένωσης, το εν λόγω δικαστήριο οφείλει, εντούτοις, να λάβει δεόντως υπόψη, στο πλαίσιο της εξετάσεως στην οποία θα προβεί το ίδιο, τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η απορριπτική απόφαση του άλλου δικαστηρίου.

18. Είναι λιγότερο σαφές, ωστόσο, αν το δίκαιο της Ένωσης και, επομένως, ο Χάρτης έχουν καν εφαρμογή στην υπόθεση της κύριας δίκης, δηλαδή αν το Δικαστήριο είναι εν τέλει αρμόδιο (ενότητα Α). Οι προϋποθέσεις εφαρμογής της επείγουσας προδικαστικής διαδικασίας χρήζουν επίσης διεξοδικότερης εξέτασης (ενότητα Β).

A. Εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης και του Χάρτη

19. Ελλείψει διεθνούς συμφωνίας για την έκδοση σε ποινικές υποθέσεις συναφθείσας μεταξύ της Ένωσης και τρίτης χώρας, οι περί εκδόσεως κανόνες εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών[3]. Εντούτοις, κατά την εφαρμογή των επίμαχων εθνικών κανόνων σε περιπτώσεις οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, τα κράτη μέλη οφείλουν να τηρούν το δίκαιο της Ένωσης[4].

20. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινισθεί ποιες υποχρεώσεις απορρέουν, εν προκειμένω, από το άρθρο 67, παράγραφος 3, και το άρθρο 82, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ. Όπως επισημαίνουν επίσης η Γαλλία, η Τσεχική Δημοκρατία, η Γερμανία και η Επιτροπή, οι διατάξεις αυτές έχουν, εντούτοις, μάλλον προγραμματικό χαρακτήρα και, ειδικότερα, δεν ρυθμίζουν την έκδοση πολιτών της Ένωσης προς τρίτα κράτη με σκοπό την έκτιση στερητικής της ελευθερίας ποινής (κατωτέρω, υπό 1). Η εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης και του Χάρτη μπορεί, αντιθέτως, να απορρέει από την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας από τον ενδιαφερόμενο πολίτη της Ένωσης (κατωτέρω, υπό 2).

[3] Απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, σκέψη 26).

[4] Απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, σκέψεις 26 και 27), και της 18ης Ιουνίου 2024, Generalstaatsanwaltschaft Hamm (Αίτηση εκδόσεως πρόσφυγα στην Τουρκία) (C-352/22, EU:C:2024:521, σκέψη 38).

1. Οι κανόνες σχετικά με τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις

21. Ο ΚΝ υποστηρίζει ότι από το άρθρο 67, παράγραφος 3, και το άρθρο 82, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ καθώς και από την αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης προκύπτει ότι ένα δικαστήριο κράτους μέλους υποχρεούται να αναγνωρίσει την άρνηση δικαστηρίου άλλου κράτους μέλους να επιτρέψει την έκδοση πολίτη της Ένωσης προς τρίτο κράτος, λόγω του κινδύνου προσβολής θεμελιώδους δικαιώματος, χωρίς να προβεί το ίδιο σε εξέταση των κωλυμάτων για την έκδοση.

22. Σύμφωνα με το άρθρο 67, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, η Ένωση καταβάλλει προσπάθεια για να εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο ασφάλειας με τη θέσπιση μέτρων πρόληψης και καταπολέμησης της εγκληματικότητας, μέτρων συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ αστυνομικών και δικαστικών αρχών και των λοιπών αρμοδίων αρχών καθώς και με την αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις. Ο στόχος αυτός της ασφάλειας αποτελεί, μαζί με τη διασφάλιση της ελευθερίας (άρθρο 67, παράγραφος 2) και τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη (άρθρο 67, παράγραφος 4), τη βάση στην οποία στηρίζεται ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης κατά την έννοια του άρθρου 67, παράγραφος 1, με σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των διαφορετικών νομικών συστημάτων και παραδόσεων των κρατών μελών.

23. Η αποστολή της Ένωσης που συνίσταται στην επιδίωξη του στόχου ενός υψηλού επιπέδου ασφάλειας, μέσω της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις, δεν συνεπάγεται, ωστόσο, άμεσα εφαρμοστέα υποχρέωση για τα κράτη μέλη η οποία θα έπρεπε να τηρείται στο πλαίσιο της απόφασης σχετικά με την έκδοση πολίτη της Ένωσης προς τρίτο κράτος. Ειδικότερα, από το άρθρο 67, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ δεν προκύπτει ότι θα έπρεπε να αναγνωρίζεται η απόφαση του δικαστηρίου άλλου κράτους μέλους σχετικά με το εν λόγω ζήτημα.

24. Το άρθρο 82, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, αντιθέτως, καθορίζει τις κανονιστικές αρμοδιότητες της Ένωσης στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις. Σύμφωνα με το στοιχείο α′, η Ένωση μπορεί, μεταξύ άλλων, να καθορίζει κανόνες και διαδικασίες για να εξασφαλίζεται η αναγνώριση, σε ολόκληρη την Ένωση, όλων των τύπων δικαστικών αποφάσεων και διαταγών. Η Ένωση, ωστόσο, δεν έχει θεσπίσει κανόνες σχετικά με την αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων που αφορούν την έκδοση προς τρίτα κράτη και, ακόμη και αν το άρθρο 82, παράγραφος 1, στοιχείο α′, αποτελούσε νομικό έρεισμα προς τούτο, καμία υποχρέωση αναγνώρισης δεν μπορεί να συναχθεί από αυτό. Κατά συνέπεια, ούτε το άρθρο 82, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ περιέχει υποχρέωση αναγνώρισης της απόφασης δικαστηρίου άλλου κράτους μέλους να μην επιτρέψει την έκδοση του ενδιαφερομένου προς τρίτο κράτος.

25. Η κατάσταση είναι διαφορετική στην περίπτωση μιας απόφασης που επικαλείται ο ΚΝ, σύμφωνα με την οποία ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να εκδώσει στο κράτος καταγωγής του πρόσωπο στο οποίο έχει αναγνωρισθεί το καθεστώς πρόσφυγα από άλλο κράτος μέλος, για όσο διάστημα το καθεστώς του πρόσφυγα εξακολουθεί να υφίσταται[5]. Το ανασταλτικό αυτό αποτέλεσμα δεν προκύπτει, ωστόσο, από διατάξεις του πρωτογενούς δικαίου της Συνθήκης ΛΕΕ, αλλά από τις διατάξεις του παράγωγου δικαίου της Ένωσης για την προστασία των προσφύγων και την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας[6]. Στην προκειμένη περίπτωση, αντιθέτως, δεν υφίστανται παρεμφερείς διατάξεις του παράγωγου δικαίου οι οποίες θα υποχρέωναν τη Γαλλία να προσδώσει δεσμευτική ισχύ στην απόφαση του βελγικού δικαστηρίου.

[5] Απόφαση της 18ης Ιουνίου 2024, Generalstaatsanwaltschaft Hamm (Αίτηση εκδόσεως πρόσφυγα στην Τουρκία) (C-352/22, EU:C:2024:521, σκέψη 71).

[6] Απόφαση της 18ης Ιουνίου 2024, Generalstaatsanwaltschaft Hamm (Αίτηση εκδόσεως πρόσφυγα στην Τουρκία) (C-352/22, EU:C:2024:521, σκέψεις 64 έως 70).

26. Η αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης την οποία επικαλείται ο ΚΝ ουδόλως μεταβάλλει το συμπέρασμα αυτό.

27. Είναι μεν αληθές ότι η αρχή αυτή επιβάλλει σε κάθε κράτος μέλος να δέχεται, πλην εξαιρετικών περιστάσεων, ότι όλα τα άλλα κράτη μέλη τηρούν το δίκαιο της Ένωσης και, ειδικότερα, ότι σέβονται τα αναγνωρισμένα από το δίκαιο της Ένωσης θεμελιώδη δικαιώματα [7]. Συνεπώς, αν το δικαστήριο κράτους μέλους διαπιστώσει *ορθώς* ότι, σε περίπτωση εκδόσεως, υφίσταται κίνδυνος προσβολής θεμελιωδών δικαιωμάτων του Χάρτη, τα δικαστήρια των άλλων κρατών μελών οφείλουν να λάβουν δεόντως υπόψη τη διαπίστωση του πρώτου δικαστηρίου όταν αποφαίνονται επί της ίδιας εκδόσεως [8]. Ωστόσο, τούτο δεν συνιστά ήδη υποχρέωση αναγνώρισης της απόφασης του πρώτου δικαστηρίου [9]. Μια τέτοια υποχρέωση θα απαιτούσε ρητή ρύθμιση –η οποία δεν υφίσταται έως σήμερα [10].

28. Κατά τα λοιπά, η αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης εφαρμόζεται υπό τη μορφή αυτή μόνον αν έχουν εφαρμογή τα θεμελιώδη δικαιώματα του Χάρτη. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 51, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του Χάρτη, οι διατάξεις του απευθύνονται στα κράτη μέλη μόνον όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης.

29. Η φράση «όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης», κατά την έννοια του άρθρου 51, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του Χάρτη, επιβάλλει την ύπαρξη συνδέσμου μεταξύ μιας πράξης του δικαίου της Ένωσης και του αντίστοιχου εθνικού μέτρου, ο οποίος να υπερβαίνει την εγγύτητα των σχετικών τομέων ή τις έμμεσες επιπτώσεις του ενός τομέα στον άλλο [11]. Τα θεμελιώδη δικαιώματα της Ένωσης έχουν, επομένως, εφαρμογή σε σχέση με εθνική κανονιστική ρύθμιση μόνον εφόσον οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης στον οικείο τομέα επιβάλλουν ορισμένες υποχρεώσεις στα κράτη μέλη όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης [12].

30. Ωστόσο, δεδομένου ότι ούτε το άρθρο 67, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ ούτε το άρθρο 82, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ θεμελιώνουν τέτοιες υποχρεώσεις, δεν επιφέρουν και την εφαρμογή του Χάρτη ή της αρχής της αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

2. Η ελευθερία κυκλοφορίας πολίτη της Ένωσης

31. Εντούτοις, το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, μπορεί να δικαιολογήσει την εφαρμογή του Χάρτη στην υπόθεση της κύριας δίκης. Ο ΚΝ, Έλληνας υπήκοος, έκανε χρήση της θεμελιώδους αυτής ελευθερίας ως πολίτης της Ένωσης μεταβαίνοντας σε άλλο κράτος μέλος και συγκεκριμένα από την Ελλάδα στη Γαλλία.

7 Γνωμοδότηση 2/13 (Προσχώρηση της Ένωσης στην ΕΣΔΑ) της 18ης Δεκεμβρίου 2014 (EU:C:2014:2454, σκέψη 191) καθώς και απόφαση της 29ης Ιουλίου 2024, Breian (C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, σκέψη 46).

8 Απόφαση της 29ης Ιουλίου 2024, Breian (C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, σκέψη 46). Βλ. επίσης απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 2023, Sofiyska gradska prokuratura (Διαδοχικά εντάλματα σύλληψης) (C-71/21, EU:C:2023:668, σκέψη 55).

9 Πρβλ. απόφαση της 29ης Ιουλίου 2024, Breian (C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, σκέψη 43).

10 Βλ., σχετικά με τη διαπίστωση της ιδιότητας του πρόσφυγα, αποφάσεις της 18ης Ιουνίου 2024, Bundesrepublik Deutschland (Αποτελέσματα αποφάσεως περί χορηγήσεως του καθεστώτος πρόσφυγα) (C-753/22, EU:C:2024:524, σκέψη 68) και Generalstaatsanwaltschaft Hamm (Αίτηση εκδόσεως πρόσφυγα στην Τουρκία) (C-352/22, EU:C:2024:521, σκέψη 43).

11 Αποφάσεις της 6ης Μαρτίου 2014, Siragusa (C-206/13, EU:C:2014:126, σκέψη 24), της 10ης Ιουλίου 2014, Julián Hernández κ.λπ. (C-198/13, EU:C:2014:2055, σκέψη 34), και της 28ης Νοεμβρίου 2024, PT (Συμφωνία μεταξύ εισαγγελέα και δράστη αξιόποινης πράξης) (C-432/22, EU:C:2024:987, σκέψη 35).

12 Αποφάσεις της 6ης Μαρτίου 2014, Siragusa (C-206/13, EU:C:2014:126, σκέψη 26), της 10ης Ιουλίου 2014, Julián Hernández κ.λπ. (C-198/13, EU:C:2014:2055, σκέψη 35), και της 28ης Νοεμβρίου 2024, PT (Συμφωνία μεταξύ εισαγγελέα και δράστη αξιόποινης πράξης) (C-432/22, EU:C:2024:987, σκέψη 36).

32. Δεν φαίνεται να υπήρξε κατ' ανάγκην περιορισμός της εν λόγω θεμελιώδους ελευθερίας, διότι ο ΚΝ έπρεπε να αναμένει στο κράτος μέλος καταγωγής του, την Ελλάδα, ακριβώς όπως και στη Γαλλία, την έκδοσή του στη Γεωργία.

33. Εντούτοις, κατά τη σύναψη της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Εκδόσεως, η Ελλάδα επιφυλάχθηκε του δικαιώματος να μην εκδίδει τους ιδίους υπηκόους. Ως εκ τούτου, ο ΚΝ πιθανότατα δεν θα έπρεπε να φοβάται στην Ελλάδα για ενδεχόμενη έκδοσή του.

34. Στις περισσότερες υποθέσεις που αφορούσαν την έκδοση προς τρίτα κράτη στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, το Δικαστήριο δέχθηκε ότι υφίσταται περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας λόγω διαφορετικής μεταχείρισης σε σχέση με τους υπηκόους των οικείων κρατών μελών[13]. Συγκεκριμένα, τα εν λόγω κράτη μέλη προέβλεπαν ότι οι ημεδαποί δεν θα εκδίδονται ούτε θα παραδίδονται. Όπως υπογραμμίζει η Επιτροπή και εκθέτει η Γαλλία, τούτο ισχύει και ως προς το γαλλικό νομικό καθεστώς, με αποτέλεσμα η Επιτροπή και η Γαλλία να θεωρούν ότι υφίσταται περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας.

35. Το ζήτημα που ανακύπτει είναι το εύρος του πεδίου προστασίας του δικαιώματος ίσης μεταχείρισης κατά την άσκηση της ελεύθερης κυκλοφορίας, για παράδειγμα, αν καλύπτει επίσης τα εκλογικά δικαιώματα στις εθνικές εκλογές που δεν διασφαλίζονται από την ειδική απαγόρευση των διακρίσεων που προβλέπεται στο άρθρο 22 ΣΛΕΕ αναφορικά με τα εκλογικά δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης[14].

36. Οι περισσότερες υποθέσεις εκδόσεως χαρακτηρίζονταν από το γεγονός ότι οι ενδιαφερόμενοι υπήκοοι άλλων κρατών μελών είχαν ενσωματωθεί στο κράτος προς το οποίο απευθυνόταν η αίτηση[15]. Ελλείψει τέτοιας ενσωμάτωσης –όπως εν προκειμένω– είναι, ως εκ τούτου, αμφίβολο αν υφίσταται καν δυνατότητα σύγκρισης με τους υπηκόους του κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, οι οποίοι δεν εκδίδονται.

37. Γενικώς, η συγκρισιμότητα πρέπει να εξετάζεται λαμβανομένου υπόψη του σκοπού που επιδιώκουν οι εθνικές διατάξεις[16]. Αποκλείεται όταν υφίστανται αντικειμενικές διαφορές μεταξύ των συγκρινόμενων κατηγοριών[17].

38. Όσον αφορά τις απαγορεύσεις εκδόσεως, αμφότερα τα κριτήρια καταδεικνύουν ότι δεν υφίσταται συγκρισιμότητα μεταξύ των διερχομένων πολιτών της Ένωσης και των ημεδαπών.

[13] Αποφάσεις της 6ης Σεπτεμβρίου 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, σκέψη 33), της 10ης Απριλίου 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, σκέψη 45), της 13ης Νοεμβρίου 2018, Raugevicius (C-247/17, EU:C:2018:898, σκέψη 27), της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Έκδοση στην Ουκρανία) (C-398/19, EU:C:2020:1032, σκέψη 30), και της 22ας Δεκεμβρίου 2022, Generalstaatsanwaltschaft München (Αίτηση εκδόσεως στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη) (C-237/21, EU:C:2022:1017, σκέψη 34).

[14] Αποφάσεις της 19ης Νοεμβρίου 2024, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Δικαίωμα του εκλέγεσθαι και ιδιότητα μέλους πολιτικού κόμματος) (C-814/21, EU:C:2024:963, σκέψη 154) και Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας (Δικαίωμα του εκλέγεσθαι και ιδιότητα μέλους πολιτικού κόμματος) (C-808/21, EU:C:2024:962, σκέψη 155).

[15] Αποφάσεις της 13ης Νοεμβρίου 2018, Raugevicius (C-247/17, EU:C:2018:898, σκέψη 19), της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Έκδοση στην Ουκρανία) (C-398/19, EU:C:2020:1032, σκέψεις 10 και 16), και της 22ας Δεκεμβρίου 2022, Generalstaatsanwaltschaft München (Αίτηση εκδόσεως στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη) (C-237/21, EU:C:2022:1017, σκέψη 13). Διαφορετικά, ωστόσο, κατά παρεμπίπτουσα κρίση, απόφαση της 10ης Απριλίου 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, σκέψη 34).

[16] Απόφαση της 1ης Απριλίου 2014, Felixstowe Dock and Railway Company κ.λπ. (C-80/12, EU:C:2014:200, σκέψη 25)

[17] Απόφαση της 22ας Μαρτίου 2007, Talotta (C-383/05, EU:C:2007:181, σκέψη 19).

39. Ο δεσμός της ιθαγένειας κράτους μέλους έχει ως θεμέλιο την ιδιαίτερη σχέση αλληλεγγύης και πίστης που υπάρχει μεταξύ του κράτους αυτού και των υπηκόων του, καθώς και την αμοιβαιότητα δικαιωμάτων και υποχρεώσεων [18]. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη οφείλουν να προστατεύουν ιδιαιτέρως τους ημεδαπούς, η δε απαγόρευση εκδόσεως εξυπηρετεί την προστασία αυτή. Ταυτόχρονα, ένα κράτος διαθέτει, κατά κανόνα, ευρεία ποινική εξουσία επί των ημεδαπών, ακόμη και για αδικήματα που τελούνται στην αλλοδαπή. Αναφορικά με τους ημεδαπούς, είναι, επομένως, ευκολότερο να αποφευχθεί η ατιμωρησία. Συνεπώς, μολονότι τα κράτη μέλη ενδεχομένως δεν υποχρεούνται να διώκουν αξιόποινες πράξεις που τελούνται στην αλλοδαπή από πολίτες τους, εντούτοις θα εξετάζουν τη σκοπιμότητα μιας τέτοιας δίωξης. Με τον τρόπο αυτό, μπορούν να αποφύγουν την ατιμωρησία και ταυτόχρονα να προστατεύσουν τους πολίτες τους από δυσανάλογες συνέπειες της ποινικής δίωξης σε τρίτα κράτη [19].

40. Οι πολίτες της Ένωσης που έχουν εγκατασταθεί και ενσωματωθεί αναμένουν εύλογα ότι θα τύχουν παρόμοιας μεταχείρισης με τους υπηκόους του οικείου κράτους μέλους. Ως προς ορισμένα ζητήματα, η θέση τους είναι απολύτως συγκρίσιμη με εκείνη των πολιτών του κράτους στο οποίο εγκαταστάθηκαν, αλλά όχι ως προς όλα τα ζητήματα. Για παράδειγμα, εξακολουθούν να υπάρχουν εξαιρέσεις όσον αφορά τα εκλογικά δικαιώματα [20], ακόμη δε και στο φορολογικό δίκαιο (όπου η κατοικία «υποκαθιστά» την ιθαγένεια) εξαρτάται από το ύψος του εισοδήματος από εργασία κατά πόσον είναι το κράτος απασχόλησης εκείνο που οφείλει, αντί του κράτους κατοικίας, να χορηγεί προνόμια παρεμφερή με εκείνα που χορηγούνται στους κατοίκους ημεδαπής [21].

41. Το ζήτημα εν προκειμένω είναι, ωστόσο, διαφορετικό. Το ζήτημα που ανακύπτει στην υπό κρίση υπόθεση είναι αν έκαστος διερχόμενος πολίτης της Ένωσης είναι, στο κράτος διέλευσης, συγκρίσιμος με τους πολίτες που διαμένουν στο κράτος αυτό αναφορικά με την εκτέλεση εντάλματος σύλληψης από τρίτο κράτος. Από την άποψη της ιθαγένειας της Ένωσης, θα μπορούσε να δοθεί καταφατική απάντηση επ' αυτού. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η εθνική ιθαγένεια όλο και περισσότερο υπερκαλύπτεται από την ιθαγένεια της Ένωσης [22].

42. Ωστόσο, όσον αφορά την ποινική εξουσία ενός κράτους μέλους, πρέπει να δοθεί αρνητική απάντηση στο ανωτέρω ερώτημα. Για τους διερχόμενους πολίτες της Ένωσης δεν υπάρχει, στο κράτος διέλευσης, παρεμφερής ιδιαίτερη σχέση αλληλεγγύης και πίστης. Αντιθέτως, στην περίπτωση των τελευταίων, είναι συχνά αμφίβολο ακόμη και το αν υφίσταται ποινική εξουσία του κράτους διέλευσης για αξιόποινες πράξεις που τελούνται σε τρίτα κράτη, για τον λόγο δε αυτόν η μη εκτέλεση του εντάλματος σύλληψης αυξάνει τις πιθανότητες ατιμωρησίας του εκζητούμενου.

43. Ως εκ τούτου, προτείνω στο Δικαστήριο να διακρίνει και ως προς το ζήτημα αυτό, όπως και στο δίκαιο κοινωνικής ασφάλισης [23], μεταξύ των πολιτών της Ένωσης που έχουν ενσωματωθεί στο κράτος μέλος και των πολιτών της Ένωσης που απλώς διέρχονται από αυτό. Δεδομένου ότι η

[18] Αποφάσεις της 17ης Δεκεμβρίου 1980, Επιτροπή κατά Βελγίου (149/79, EU:C:1980:297, σκέψη 10), της 2ας Μαρτίου 2010, Rottmann (C-135/08, EU:C:2010:104, σκέψη 51), και της 29ης Απριλίου 2025, Επιτροπή κατά Μάλτας (Χορήγηση ιθαγένειας σε επενδυτές) (C-181/23, EU:C:2025:283, σκέψη 96).

[19] Βλ. αποφάσεις της 6ης Σεπτεμβρίου 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, σκέψεις 48 και 49), και της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Έκδοση στην Ουκρανία) (C-398/19, EU:C:2020:1032, σκέψη 52).

[20] Έτσι, αποφάσεις της 19ης Νοεμβρίου 2024, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Δικαίωμα του εκλέγεσθαι και ιδιότητα μέλους πολιτικού κόμματος) (C-814/21, EU:C:2024:963, σκέψη 154), και Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας (Δικαίωμα του εκλέγεσθαι και ιδιότητα μέλους πολιτικού κόμματος) (C-808/21, EU:C:2024:962, σκέψη 155) επί του άρθρου 22 ΣΛΕΕ.

[21] Απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 1995, Schumacker (C-279/93, EU:C:1995:31, σκέψεις 35 και 36).

[22] Προσφάτως, απόφαση της 29ης Απριλίου 2025, Επιτροπή κατά Μάλτας (Χορήγηση ιθαγένειας σε επενδυτές) (C-181/23, EU:C:2025:283, σκέψεις 100 και 101).

[23] Απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 2014, Dano (C-333/13, EU:C:2014:2358, σκέψεις 77 επ.).

παρούσα υπόθεση αφορά διερχόμενο πολίτη της Ένωσης, είμαι της γνώμης ότι το δίκαιο της Ένωσης δεν καλύπτει την περίπτωση αυτή. Η εκτέλεση εντάλματος σύλληψης από τρίτο κράτος δεν εμπίπτει, επομένως, στην εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης. Οι θεμελιώδεις ελευθερίες στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης δεν αποσκοπούν στην απαλλαγή των κρατών από την ευθύνη τους έναντι των πολιτών τους για την αποτελεσματική εκτέλεση των ποινών όσων έχουν καταδικασθεί για την τέλεση αξιόποινων πράξεων και, επομένως, στην αύξηση των πιθανοτήτων των καταδικασθέντων να μείνουν ατιμώρητοι. Ομοίως, οι θεμελιώδεις ελευθερίες δεν πρέπει να απαλλάσσουν το κράτος μέλος από την ευθύνη έναντι τρίτου κράτους (δέσμευση βάσει του διεθνούς δικαίου, η οποία διασφαλίζει αμοιβαίως ότι οι καταδικασθέντες υπήκοοι δεν μπορούν να αποφύγουν την ποινή τους διαφεύγοντας στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος). Το ζήτημα αν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο μπορεί, ως εκ τούτου, να εκδοθεί προς τρίτο κράτος ρυθμίζεται επομένως από το εθνικό δίκαιο και τις εγγυήσεις του περί των θεμελιωδών δικαιωμάτων, καθώς και από την ΕΣΔΑ.

44. Σε περίπτωση που το Δικαστήριο ήθελε κρίνει, εντούτοις, ότι υφίσταται περιορισμός των θεμελιωδών ελευθεριών, θα εξετάσω, επικουρικώς, κατά πόσον ο περιορισμός αυτός είναι δικαιολογημένος.

45. Σε περίπτωση κατ' αρχήν εξομοίωσης ημεδαπών και υπηκόων άλλων κρατών μελών, η αποφυγή της ατιμωρησίας μπορεί να εξετασθεί στο στάδιο της δικαιολογήσεως[24]. Όπως υπογράμμισε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο σκοπός αυτός απηχεί επίσης την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των θυμάτων αξιόποινων πράξεων[25]. Ωστόσο, η νομολογία απαιτεί, κατά την έκδοση πολίτη της Ένωσης προς τρίτο κράτος, να λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα θεμελιώδη δικαιώματα του προσώπου που διαπράττει αξιόποινη πράξη[26].

3. Ο κίνδυνος προσβολής των θεμελιωδών δικαιωμάτων

46. Το άρθρο 19, παράγραφος 2, του Χάρτη αφορά ειδικώς την έκδοση. Συγκεκριμένα, κατά την εν λόγω διάταξη, κανείς δεν μπορεί να απομακρυνθεί, να απελαθεί ή να εκδοθεί προς κράτος όπου διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να του επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθεί σε βασανιστήρια ή άλλη απάνθρωπη ή εξευτελιστική ποινή ή μεταχείριση.

47. Επομένως, κατά το μέτρο που η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους από το οποίο ζητείται η έκδοση έχει στη διάθεσή της στοιχεία που μαρτυρούν πραγματικό κίνδυνο απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης στο τρίτο κράτος το οποίο ζήτησε την έκδοση, οφείλει να αξιολογεί την ύπαρξη του κινδύνου αυτού οσάκις καλείται να αποφανθεί επί της εκδόσεως προσώπου στο τρίτο κράτος[27].

[24] Αποφάσεις της 6ης Σεπτεμβρίου 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, σκέψεις 37 και 38), της 13ης Νοεμβρίου 2018, Raugevicius (C-247/17, EU:C:2018:898, σκέψη 32), και της 2ας Απριλίου 2020, Ruska Federacija (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, σκέψη 60).

[25] Σχετικά με το δικαίωμα στη ζωή που προβλέπεται στο άρθρο 2 της ΕΣΔΑ, αποφάσεις του ΕΔΔΑ της 29ης Ιανουαρίου 2019, Güzelyurtlu κ.λπ. κατά Κύπρου και Τουρκίας (CE:ECHR:2019:0129JUD003692507, §§ 231 έως 236), και της 9ης Ιουλίου 2019, Romeo Castaño κατά Βελγίου (CE:ECHR:2019:0709JUD000835117, § 81).

[26] Αποφάσεις της 6ης Σεπτεμβρίου 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, σκέψεις 53 έως 59), και της 22ας Δεκεμβρίου 2022, Generalstaatsanwaltschaft München (Αίτηση εκδόσεως στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη) (C-237/21, EU:C:2022:1017, σκέψη 55), καθώς και αποφάσεις του ΕΔΔΑ της 7ης Ιουλίου 1989, Soering κατά Ηνωμένου Βασιλείου (CE:ECHR:1989:0707JUD001403888, § 88), και της 25ης Μαρτίου 2021, Bivolaru και Moldovan κατά Γαλλίας (CE:ECHR:2021:0325JUD004032416, § 107).

[27] Αποφάσεις της 6ης Σεπτεμβρίου 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, σκέψη 58), και της 2ας Απριλίου 2020, Ruska Federacija (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, σκέψη 64), καθώς και διάταξη της 6ης Σεπτεμβρίου 2017, Peter Schotthöfer & Florian Steiner (C-473/15, EU:C:2017:633, σκέψη 24). Βλ., επίσης, αποφάσεις του ΕΔΔΑ της 7ης Ιουλίου 1989, Soering κατά Ηνωμένου Βασιλείου (CE:ECHR:1989:0707JUD001403888, § 88), της 26ης Ιουλίου 2005, N. κατά Φινλανδίας (CE:ECHR:2003:0923DEC003888502, § 158), της 4ης Σεπτεμβρίου 2014, Trabelsi κατά Βελγίου (CE:ECHR:2014:0904JUD000014010, § 116), και της 25ης Μαρτίου 2021, Bivolaru και Moldovan κατά Γαλλίας (CE:ECHR:2021:0325JUD004032416, § 107).

48. Συναφώς, το εν λόγω κράτος μέλος δεν μπορεί να περιορισθεί στο να λάβει υπόψη απλώς και μόνον τις δηλώσεις του τρίτου κράτους το οποίο ζήτησε την έκδοση ή το γεγονός ότι το κράτος αυτό έχει συνάψει διεθνείς συμβάσεις που διασφαλίζουν, κατ' αρχήν, τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους από το οποίο ζητείται η έκδοση οφείλει, αντιθέτως, να στηριχθεί κατά την εξέταση αυτή σε αντικειμενικά, αξιόπιστα, ακριβή και δεόντως ενημερωμένα στοιχεία, τα οποία δύνανται να προκύπτουν, μεταξύ άλλων, από διεθνείς δικαστικές αποφάσεις, όπως οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), από δικαστικές αποφάσεις του τρίτου κράτους το οποίο ζητεί την έκδοση, καθώς και από αποφάσεις, εκθέσεις και λοιπά έγγραφα καταρτιζόμενα από όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης ή όργανα εντός του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών [28]. Όσον αφορά τις συνθήκες της κράτησης, από έγγραφα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των τελευταίων ετών φαίνεται μεν ότι υπάρχει ακόμη περιθώριο για βελτίωση, ωστόσο δεν προκύπτουν σοβαρές συστηματικές παραβάσεις [29].

49. Αποφάσεις άλλων κρατών μελών επί της ίδιας ή παρόμοιας αιτήσεως εκδόσεως του οικείου τρίτου κράτους, οι οποίες περιέχουν διαπιστώσεις περί του κινδύνου προσβολής θεμελιώδους δικαιώματος, εν προκειμένω η απόφαση της 19ης Φεβρουαρίου 2025 του cour d'appel de Bruxelles (εφετείου Βρυξελλών), αποτελούν επίσης τέτοια στοιχεία [30]. Τούτο συνάγεται ήδη από την αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης [31].

50. Εντούτοις, σύμφωνα με το ΕΔΔΑ, το βάρος της απόδειξης του πραγματικού κινδύνου απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης φέρει ο ενδιαφερόμενος [32]. Ως εκ τούτου, το άρθρο 19, παράγραφος 2, του Χάρτη δεν αντιτίθεται στην έκδοση, όταν δεν μπορεί μεν να αποκλεισθεί, αλλά ούτε και να διαπιστωθεί, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, ο κίνδυνος απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης.

51. Το ίδιο ισχύει κατ' αρχήν και ως προς τον κίνδυνο προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη [33], κίνδυνο στον οποίο επίσης αναφέρεται η απόφαση της 19ης Φεβρουαρίου 2025 του cour d'appel de Bruxelles (εφετείου Βρυξελλών).

52. Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο οφείλει να εξακριβώσει αν από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν ενώπιόν του στοιχειοθετείται κίνδυνος προσβολής των εν λόγω θεμελιωδών δικαιωμάτων, ιδίως αναφορικά με τις συνθήκες κράτησης και/ή εξαιτίας της ερήμην καταδίκης [34].

[28] Αποφάσεις της 6ης Σεπτεμβρίου 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, σκέψεις 57 και 59), της 2ας Απριλίου 2020, Ruska Federacija (C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, σκέψη 65), και της 18ης Ιουνίου 2024, Generalstaatsanwaltschaft Hamm (Αίτηση εκδόσεως πρόσφυγα στην Τουρκία) (C-352/22, EU:C:2024:521, σκέψη 63).

[29] Βλ. Council of Europe Action Plan for Georgia 2024-2027 [CM(2023)168, σ. 31] και Report to the Georgian Government on the visit to Georgia carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 10 to 21 September 2018 [CPT/Inf (2019) 16, σημεία 44 έως 48].

[30] Πρβλ. αποφάσεις της 18ης Ιουνίου 2024, Bundesrepublik Deutschland (Αποτελέσματα αποφάσεως περί χορηγήσεως του καθεστώτος πρόσφυγα) (C-753/22, EU:C:2024:524, σκέψεις 77 και 78), και της 29ης Ιουλίου 2024, Breian (C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, σκέψη 46).

[31] Βλ., ανωτέρω, σημείο 27.

[32] Αποφάσεις του ΕΔΔΑ της 28ης Φεβρουαρίου 2008, Saadi κατά Ιταλίας (CE:ECHR:2008:0228JUD003720106, § 129), της 23ης Αυγούστου 2016, J.K. κ.λπ. κατά Σουηδίας (CE:ECHR:2016:0823JUD005916612, § 91), και της 25ης Μαρτίου 2021, Bivolaru και Moldovan κατά Γαλλίας (CE:ECHR:2021:0325JUD004032416, § 109).

[33] Συναφώς, αποφάσεις της 31ης Ιανουαρίου 2023, Puig Gordi κ.λπ. (C-158/21, EU:C:2023:57, σκέψη 97), και της 29ης Ιουλίου 2024, Breian (C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, σκέψη 38).

[34] Βλ. απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2013, Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107, σκέψη 49).

53. Για λόγους πληρότητας και μόνον, επισημαίνεται ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει ο ΚΝ, δεν υφίστανται ενδείξεις παραβίασης της αρχής ne bis in idem που κατοχυρώνεται στο άρθρο 50 του Χάρτη ή το άρθρο 54 της ΣΕΣΣ. Η απόφαση του cour d'appel de Bruxelles (εφετείου Βρυξελλών), της 19ης Φεβρουαρίου 2025, με την οποία αυτό αρνήθηκε την έκδοση προς τη Γεωργία, δεν συνιστά, συγκεκριμένα, ποινική καταδίκη που θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή της εν λόγω απαγόρευσης [35].

Β. Επείγουσα προδικαστική διαδικασία

54. Το αιτούν δικαστήριο ζήτησε την εφαρμογή της επείγουσας προδικαστικής διαδικασίας, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 107 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.

55. Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά, μεταξύ άλλων, το άρθρο 67, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ και το άρθρο 82, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, τα οποία περιλαμβάνονται στον τίτλο V («Ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης») του τρίτου μέρους της Συνθήκης ΛΕΕ, όπερ αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή της επείγουσας προδικαστικής διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 107, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας.

56. Όπως εξέθεσα μόλις, οι διατάξεις αυτές δεν ασκούν εν τέλει άμεση επιρροή στην επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης. Αυτό δεν αλλάζει, ωστόσο, το γεγονός ότι με την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως πρέπει να αποσαφηνισθεί ακριβώς αυτό το ζήτημα.

57. Κατά συνέπεια, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της επείγουσας προδικαστικής διαδικασίας.

58. Προς επίρρωση του αιτήματός του, το αιτούν δικαστήριο υποστήριξε, ιδίως, ότι είναι επείγον να απαντηθεί η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, για τον λόγο ότι ο ΚΝ τελεί υπό κράτηση λόγω της διαδικασίας εκδόσεως προς τη Γεωργία και μόνον.

59. Εάν το Δικαστήριο δεν δώσει στο προδικαστικό ερώτημα την απάντηση που εκτίθεται εδώ, αλλά την απάντηση ότι θα πρέπει να αναγνωρισθεί η απόφαση του βελγικού δικαστηρίου, ο λόγος κράτησης αυτός θα εκλείψει.

60. Βεβαίως, δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο, στη συνέχεια, τα γαλλικά δικαστήρια να διατηρήσουν τον ΚΝ υπό κράτηση, προκειμένου να εκτελέσουν τη γεωργιανή απόφαση στη Γαλλία [36] ή να διεξαγάγουν ποινική διαδικασία για τις πράξεις που έχουν κριθεί στη Γεωργία. Μια τέτοια νέα ποινική διαδικασία δεν θα προσέκρουε ούτε στην αρχή ne bis in idem που προβλέπεται στο άρθρο 14, παράγραφος 7, του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, δεδομένου ότι αυτή δεν ισχύει για τη δίωξη από διαφορετικά κράτη [37], ούτε στις αντίστοιχες απαγορεύσεις που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης, καθόσον αυτές δεν έχουν εφαρμογή σε σχέση με τρίτα κράτη.

[35] Απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 2023, Sofiyska gradska prokuratura (Διαδοχικά εντάλματα σύλληψης) (C-71/21, EU:C:2023:668, σκέψη 52).

[36] Πρβλ. απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2018, Raugevicius (C-247/17, EU:C:2018:898, σκέψη 39).

[37] Ανακοινώσεις της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, αριθ. 692/1996, A.R.J. κατά Αυστραλίας, αριθ. 6.4, και αριθ. 204/1986, A.P. κατά Ιταλίας, αριθ. 7.3. Στην περίπτωση του άρθρου 4 του πρόσθετου πρωτοκόλλου αριθ. 7 της ΕΣΔΑ, τούτο προκύπτει ήδη από το γράμμα της διάταξης.

61. Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δεν περιέχει, ωστόσο, καμία ένδειξη ότι μια τέτοια προσέγγιση εξετάζεται στη Γαλλία ή ότι οι αρμόδιες αρχές του Βελγίου προέβησαν σε ανάλογες ενέργειες. Αντιθέτως, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Γαλλία εξέθεσε ότι ο ΚΝ θα αφεθεί ελεύθερος, εάν δεν επιτρέπεται η έκδοση.

62. Εξάλλου, η προτεινόμενη εν προκειμένω απάντηση στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως θα μπορούσε επίσης να επηρεάσει τη διάρκεια της κράτησης. Συγκεκριμένα, η απάντηση αυτή έχει ως αποτέλεσμα να πρέπει το γαλλικό δικαστήριο να εξετάσει, με δική του ευθύνη, αν η έκδοση στη Γεωργία ενέχει σημαντικούς κινδύνους προσβολής θεμελιωδών δικαιωμάτων. Σε περίπτωση που ο ΚΝ θα εξακολουθούσε να τελεί υπό κράτηση κατά τη διάρκεια της εξέτασης αυτής, θα ήταν σκόπιμο το γαλλικό δικαστήριο να αρχίσει την εξέταση αυτή το συντομότερο δυνατόν.

63. Ως εκ τούτου, η συνέχιση της κράτησης του ΚΝ εξαρτάται από το πότε θα απαντήσει το Δικαστήριο στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως.

64. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο ορθώς εφαρμόζει εν προκειμένω την επείγουσα προδικαστική διαδικασία.

V. Πρόταση

65. Ως εκ τούτου, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως ως εξής:

Ούτε το άρθρο 67, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, ούτε το άρθρο 82, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, ούτε η ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της Ένωσης δυνάμει των άρθρων 21 και 18 ΣΛΕΕ συνεπάγονται ότι το δίκαιο της Ένωσης έχει εφαρμογή επί αιτήσεως εκδόσεως υπηκόου άλλου κράτους μέλους προς τρίτο κράτος, όταν το πρόσωπο αυτό ήταν απλώς διερχόμενο από το κράτος μέλος από το οποίο ζητείται η έκδοση, όταν συνελήφθη.